

Beleid & Organisatie

Onder 'Beleid en Organisatie' tref je per land informatie over het beleid en de wetgeving van waaruit loopbaanondersteuning in de landen is opgesteld. Hierbij wordt inzichtelijk gemaakt welk beleid er wordt gevoerd in een land en hoe de organisatie daarvan is ingericht.

Hieronder vind je informatie over de volgende landen: Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, IJsland, Kroatië, Litouwen, Malta, Noord-Ierland, Noorwegen, Oostenrijk, Schotland, Spanje, Vlaanderen en Zweden.

Laatst bijgewerkt: december 2023

Bulgarije

Het [Ministerie van Onderwijs en Wetenschap](#) en het [Ministerie van Arbeid en Sociaal Beleid](#) zijn verantwoordelijk voor het ontwikkelen van beleid voor loopbaanondersteuning in onderwijs en de arbeidsmarkt.

Beleid omtrent loopbaanondersteuning is ingebed in verschillende strategische raamwerken gerelateerd aan thema's zoals leven lang ontwikkelen, tegengaan van voortijdig schoolverlaters, inclusief onderwijs. Het principe achter de implementatie van dit nationale beleid bestaat uit drie stappen:

1. De centrale overheid werkt aan een strategie en komt met een activiteitenplan, wat vervolgens wordt uitgevoerd door alle instituties betrokken bij loopbaanondersteuning in Bulgarije.
2. Aan het einde van ieder jaar verantwoorden de instituties die aan het activiteitenplan werken, op welke manier zij hebben bijgedragen aan loopbaanondersteuning.
3. Op basis van alle verzamelde data wordt een nieuw strategisch plan geschreven of gaat men verder in de volgende stap van implementatie van het huidige plan.

Cyprus

De ontwikkeling van carrière diensten valt onder de gezamenlijke verantwoordelijkheid van het [Ministerie van Onderwijs, Cultuur, Sport en Jeugd](#), het [Ministerie van Arbeid, Welvaart en Sociale Zekerheid](#), het [Cyprus Jeugdbestuur \(ONEK\)](#), vakbonden en de [Autoriteit van de Ontwikkeling van Human Resources \(HRDA\)](#).

De visie van Cyprus voor Leven Lang Leren en leven lang loopbaanondersteuning is om een integrale strategie te definiëren die alle soorten van leren meeneemt, van pre-school, basisonderwijs, voortgezet

onderwijs, beroepsonderwijs, hoger onderwijs en volwassenenonderwijs.

Het verbeteren van begeleiding en adviesdiensten voor de gehele bevolking is een beleidsprioriteit, zoals uitgewerkt in de Leven Lang Leren Strategie (2014-2020) (*Ethniki Stratigiki dia Viou Mathisis*) voor Cyprus. Deze strategie heeft als doel om een systeem te vormen die verzekert dat alle individuen de motivatie, ondersteuning, begeleiding, middelen en tijd hebben om deel te nemen in leeractiviteiten hun hele leven lang.

De Nationale Strategie voor Leven Lang Ontwikkelen 2021-2027 streeft ernaar een kader te bieden voor de langetermijnstrategie jegens de ontwikkeling van een kennissamenleving. Hierin worden alle burgers leerkansen geboden om hun kennis, vaardigheden en mentaliteit ontwikkelen die hun persoonlijke en sociale groei, professionele ontwikkeling, sociale inclusie, weerbaarheid en welzijn faciliteren.

Denemarken

In Denemarken wordt loopbaanbegeleiding binnen het onderwijssysteem geregeld door een specifieke wet van het parlement: *Lov om Kommunal indsats for unge under 25 år*. Deze wet regelt onder meer loopbaanbegeleiding in het onderwijs in relatie tot onderwijs voor jongeren. De Deense regering wilt dat in 2030 90% van alle Deense jongeren een opleiding hebben afgerond voor hun 25^e verjaardag en deze wet draagt daaraan bij. Loopbaanbegeleiding bij de transitie naar hoger onderwijs is geregeld in de wet op Studie- en Loopbaanbegeleiding Denemarken (*Lov om Studievalg Danmark*).

De overheid wil het voor mensen gemakkelijker maken om realistische beslissingen nemen over leerkansen en loopbanen. Het Deense systeem van loopbaanbegeleiding – en de veranderingen daarin sinds de hervormingen in 2004 – moeten in dit perspectief worden gezien.

Duitsland

Verschillende organisaties dragen bij aan de coördinatie en coöperatie van loopbaanondersteuning. Zij zijn verantwoordelijk voor de transparantie, samenwerkingsverbanden, effectiviteit, efficiëntie en de kwaliteit van de dienstverlening. In 2006 is hiervoor het [Nationales Forum Beratung in Bildung, Beruf and Beschäftigung](#) opgericht. In dit forum werken alle relevante stakeholders, professionals, beleidsmakers en onderzoekers samen. Het doel van het netwerk is om de kwaliteit en de professionaliteit van de loopbaanbegeleiding te ontwikkelen. Dit doen ze door samen te werken en kennis uit te wisselen. Zie [hier](#) voor een lijst van de stakeholders.

Verder is het [federale arbeidsmarkt bureau](#) de grootste aanbieder van nationale carrière informatie.

Engeland

Informatie volgt.

Estland

In 2018 gaf de Estse overheid aan dat er ruimte voor verbetering was ten aanzien van de toegang en de kwaliteit van loopbaandiensten. Estland heeft daarom in 2019 een grote hervorming doorgevoerd: loopbaanadvies en -informatie valt voortaan onder de publieke arbeidsmarktvoorziening onder het Ministerie van Sociale Zaken. De rol van algemeen, beroeps- en hoger onderwijs is voortaan om levenslange loopbaanbegeleiding te verzekeren voor hun studenten en ze te steunen in behalen van de leeruitkomsten die zijn gesteld in de curricula.

Als vervolg op de Estonian Lifelong Learning Strategy 2020 is de [‘Education Strategy 2021-2035’](#) ontwikkeld. Daarin staan de belangrijkste doelen rondom onderwijs voor de komende vijftien jaar. De drie strategische doelen zijn:

Leerkansen zijn divers en toegankelijk en het onderwijssysteem verzorgt gemakkelijke overgang tussen verschillende onderwijsniveaus

In Estland zijn er competente en gemotiveerde leraren en schooldirecteuren, een diverse leeromgeving en ‘learner-centred’ onderwijs.

Leerkansen veranderen mee met de ontwikkelingsbehoeften van de samenleving en de arbeidsmarkt.

Finland

Er is een sterke juridische basis voor loopbaanbegeleiding en advies, zowel binnen onderwijs als arbeidsbureaus.

Het [Finse Ministerie van Onderwijs en Cultuur](#) en het [Ministerie van Economische Zaken en Werkgelegenheid](#) hebben [het Nationale Forum voor Levenslange Loopbaanbegeleiding en zijn werkgroep](#) aangesteld. Dit Forum heeft de [nationale strategie voor levenslange begeleiding voor de jaren 2020-23](#) opgesteld. De strategie is gekoppeld aan de prioriteiten van de huidige overheidsprogramma's op het gebied van onderwijs, jeugd, werkgelegenheid en sociaal beleid, waarin levenslange loopbaanbegeleiding belangrijk is. De strategie bevat aanbevelingen voor acties op de korte en strategische doelstellingen op de lange termijn rondom levenslange loopbaanbegeleiding en beleidsontwikkeling. Er zijn onder andere maatregelen om de toegang tot begeleiding te verbreden, vaardigheden voor levenslang loopbaanmanagement te versterken en de beoordeling van vaardigheden, bijscholing en

loopbaanontwikkeling in het beroepsleven te verbeteren.

Na de introductie van de strategie in maart 2021 bespraken de medevoorzitters van het Finse Nationale Forum voor Levenslange Loopbaanbegeleiding in [deze video](#) de onderliggende principes en prioriteiten van de strategie.

Frankrijk

Frankrijk kent de wet op Publieke Loopbaanbegeleiding Service (2014). Deze wet heeft de taken op het gebied van loopbaanbegeleiding gedecentraliseerd naar de regio.

Op nationaal niveau bepaalt de staat het loopbaanbeleidingsbeleid voor leerlingen en studenten op scholen en universiteiten. Op regionaal niveau coördineert de Regionale Dienst voor Overheidsoriëntatie (*le service public régional de l'orientation (SPRO)*) de initiatieven van loopbaanbeleidingsinstellingen.

Op nationaal niveau zijn het Ministerie van Onderwijs, het Ministerie van Hoger Onderwijs, Onderzoek en Innovatie en het Ministerie van Werkgelegenheid voornamelijk verantwoordelijk voor zaken rondom loopbaanondersteuning. Het Ministerie van Landbouw heeft ook enkele verantwoordelijkheden.

Griekenland

Informatie volgt.

Hongarije

In Hongarije valt loopbaanbegeleiding onder het toezicht van zowel [het Ministerie van Innovatie en Technologie](#) als [het Ministerie van Menselijke Capaciteiten](#). Het Ministerie van Innovatie en Technologie is verantwoordelijk voor bepaalde onderdelen van het arbeidsmarktbeleid, beroepsonderwijs, volwasseneneducatie, en hoger onderwijs. Het Ministerie van Menselijke Capaciteiten is daarentegen verantwoordelijk voor het jeugdbeleid, sociale integratie, gezinsbeleid, basisscholen en algemeen voortgezet onderwijs.

[Het Innovatief Opleidingssteunpunt](#) (*Innovatív Képzéstámogató Központ (IKK)*) is een informatiecentrum en werkt mee aan de ontwikkeling van een gedigitaliseerd beroepsopleidingssysteem. Hun kerntaken zijn het ontwikkelen van een loopbaanvolgssysteem, het bijdragen aan de ondersteuning en coördinatie van loopbaanoriëntatie en het bieden van ondersteuning voor de nieuw ontwikkelde gespecialiseerde systemen voor beroepsopleiding en volwasseneneducatie.

In 2015 werd [het Nationaal Bureau voor Beroepsonderwijs en -opleiding en Volwasseneneducatie](#)

[\(Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal \(NSZFH\)\)](#) opgericht. Het is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van activiteiten op het gebied van levenslange begeleiding binnen het beroepsonderwijs in Hongarije.

Ierland

Informatie volgt. Het beleid en de organisatie van loopbaanbegeleiding in Ierland worden gecoördineerd door verschillende overheidsinstanties en organisaties, waaronder het Ministerie van Onderwijs en het Ministerie van Werkgelegenheid. Er is een sterke focus op samenwerking tussen verschillende belanghebbenden om een samenhangend en effectief systeem te waarborgen.

Het Ministerie van Onderwijs is verantwoordelijk voor het onderwijsbeleid en de implementatie van begeleidingsprogramma's in scholen (zie [deze website](#) van de overheid). Begeleiding in scholen omvat persoonlijke en sociale ontwikkeling, onderwijsbegeleiding en loopbaanbegeleiding. Het is een recht voor middelbare scholieren volgens sectie 9(c) van de Education Act (1998). Het Ministerie van Werkgelegenheid richt zich voornamelijk op werkgelegenheidsinitiatieven en loopbaanbegeleiding voor werkzoekenden.

IJsland

Het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur is verantwoordelijk voor loopbaanondersteuning in het onderwijssysteem. De Directie Arbeid, die valt onder het Ministerie van Industrie en Innovatie, is verantwoordelijk voor loopbaanondersteuning voor werklozen. In IJsland is er geen beleid ontwikkeld voor levenslange loopbaanondersteuning.

Italië

Informatie volgt.

Kroatië

Het [Ministerie van Wetenschap en Onderwijs](#) en het [Ministerie van Arbeid en Pensioen Systeem](#) houden toezicht op de uitvoering en ontwikkeling van levenslange loopbaanondersteuning in Kroatië. Zij worden ondersteund door verschillende nationale, regionale en lokale instanties, waaronder de [Kroatische publieke dienst voor arbeidsbemiddeling \(Hrvatski Zavod Za Zapošljavanj \(HZZ\)\)](#), het Agentschap voor

Onderwijs en Lerarenopleiding, het [Agentschap voor Wetenschap en Hoger Onderwijs \(Agencije za znanost i visoko obrazovanje \(AZVO\)\)](#), het Agentschap voor Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie, en nog vele andere. In 2015 is het Forum voor Levenslange Loopbaanondersteuning – een beleidsadviesnetwerk voor levenslange loopbaanondersteuning – opgezet om relevante stakeholders samen te brengen met als doel efficiënter en systematischer beleid te maken.

In 2015 is een meer systematische set aan maatregelen geïntroduceerd in een [nationale strategie voor levenslange loopbaanontwikkeling voor de periode 2016-2020 \(Strategija Cjeloživotnog Profesionalnog Usmjeravanja I Razvoja Karijere U Republici Hrvatskoj 2016-2020\)](#). De strategie representeert het begin van de ontwikkeling van een kwalitatief systeem van levenslange loopbaanondersteuning in Kroatië. Het is een formeel raamwerk met prioriteiten, maatregelen en stakeholders in verschillende onderwijs- en arbeidsmarktsectoren. Het bijbehorende actieplan beschrijft een uitgebreide lijst aan activiteiten als antwoord op de verschillende uitdagingen die genoemd worden in strategie. Ook beschrijft het de rol van verschillend stakeholders hierin, hun vaardigheden en verantwoordelijkheden.

De [Kroatische strategie voor onderwijs, wetenschap en technologie en de implementatie ervan \(Nove boje znanja\)](#) heeft als doel om een systeem te ontwikkelen voor het identificeren, stimuleren en ontwikkelen van de talenten en kansen van mensen. Ook beoogt het levenslange loopbaanbegeleiding te versterken. Er is een speciale focus op de behoefte om levenslange loopbaanbegeleiding te introduceren in alle onderwijsniveaus: van voorschoolse educatie tot volwassenonderwijs.

Letland

Informatie volgt.

Litouwen

Het [Ministerie van Onderwijs en Wetenschap](#), het [Ministerie van Sociale Zekerheid en Arbeid](#) en het [Ministerie van Economie](#) zijn verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het systeem van loopbaanbegeleiding in Litouwen. Ieder heeft zijn eigen focus: waar het Ministerie van Onderwijs en Wetenschap zich richt op het beleid rondom loopbaanbegeleiding in het onderwijs voor studenten en volwassenen, gaat het Ministerie van Sociale Zekerheid en Arbeid gaat over beleid rondom loopbaanbegeleiding voor werkzoekenden, waaronder NEETs. Het Ministerie van Economie kijkt dan weer naar beleid rondom loopbaanbegeleiding met betrekking tot arbeidsmarktvoorspellingen.

Luxemburg

Informatie volgt.

Malta

Malta kent geen wetgeving rondom loopbaanondersteuning, maar de overheid geeft wel aanbevelingen. Het document [Career Guidance Policy for Schools](#) uit 2007 is belangrijk voor loopbaanondersteuning in het onderwijs.

Het uitgangspunt voor beleid met betrekking tot loopbaanbegeleiding is in Malta veelomvattend: diensten en activiteiten om individuen van alle leeftijden en op alle momenten in hun leven te ondersteunen bij het maken van keuzes met betrekking tot opleiding, training en een beroep. De belangrijkste dienstverleners voor loopbaanondersteuning zijn ondergebracht in de openbare opleidingsinstituten en bij de arbeidsbemiddelingsbureaus van de overheid. Zie [hier](#) voor meer informatie.

Montenegro

Informatie volgt.

Nederland

Onderwijs

Onderwijsinstellingen zijn wettelijk verplicht om loopbaanbegeleiding aan te bieden aan hun studenten, loopbaancompetenties te ontwikkelen en studenten voor te bereiden op de arbeidsmarkt of een vervolgopleiding. Scholen zijn echter vrij in de manier waarop ze loopbaanbegeleiding aanbieden.

Met beleidsmaatregelen is loopbaanbegeleiding wettelijk verankerd in het curriculum van het vmbo en mbo. In het onderwijssysteem is dan ook een sterke basis voor loopbaanmanagementvaardigheden. De theoretische basis zijn de vijf [loopbaancompetenties](#) van Prof. Dr. Marinka Kuijpers: (1) kwaliteitenreflectie, (2) motievenreflectie, (3) werkexploratie, (4) loopbaansturing, (5) netwerken. Het vormgeven van loopbaanbegeleiding middels deze loopbaancompetenties is wettelijk verplicht voor het vmbo en voor het mbo.

Arbeidsmarkt

Het kabinet streeft naar een duurzame inrichting van de regionale arbeidsmarkt, zowel in beleid als in wetgeving. In de [Kamerbrief Hervorming arbeidsmarktinfrastructuur](#) hebben de ministers van SZW, OCW en EZK in april 2024 de Kamer geïnformeerd over de plannen voor de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur. In alle 35 arbeidsmarktregio's worden [Werkcentra](#) opgericht.

Noord-Ierland

In maart 2016 kwam [de strategie voor loopbaanonderwijs en loopbaanondersteuning uit \(Preparing for Success 2015-20\)](#). Deze strategie is onderling overeengekomen tussen het [Departement voor Economie \(Department for Economy\)](#) en het [Departement voor Onderwijs \(Department of Education\)](#).

Hoofdpunten uit de strategie zijn onder andere:

- De ontwikkeling van een kader voor verantwoording en kwaliteitsborging om te zorgen voor onpartijdige loopbaanbegeleiding
- De invoering van nieuwe en innovatieve communicatiekanalen, waaronder een online chat, meer gebruik van sociale media en verbeterde toegang tot up-to-date arbeidsmarktinformatie
- Het zorgen voor gelijke kansen
- Het aanbieden van persoonlijk advies voor volwassenen en jongeren in belangrijke overgangsfases, het bieden van extra ondersteuning aan mensen die dreigen uit te vallen en mensen met belemmeringen en het geven van meer advies aan ouders

Noord-Macedonië

Informatie volgt.

Noorwegen

In 2015 heeft een nationale commissie de status quo van loopbaanondersteuning in Noorwegen onderzocht en deed een aantal aanbevelingen. Het [white paper dat daaruit voortkwam \(Norway realigning-career guidance for the individual and the society\)](#) leidde tot een groot aanpassingsproces met twee belangrijke resultaten: (1) een [nationale openbare en gratis website voor digitale loopbaanondersteuning](#) voor alle leeftijden (zie 'Technologie'). (2) De ontwikkeling van een [nationaal kwaliteitsraamwerk](#) (zie 'Kwaliteit')

[Skills Norway](#) - het Noorse agentschap voor Leven Lang Leren en nu onderdeel van de nieuwe [Noorse Directoraat van Hoger Onderwijs en Vaardigheden \(HK-dir\)](#) - heeft de grootste verantwoordelijkheid gekregen om beide initiatieven te ontwikkelen.

In de '[Verkenning LOB-beleid en Professionalisering in Europa](#)' staat op pagina 64-71 meer informatie over het beleid in Noorwegen.

Oostenrijk

De nationale strategie voor levenslange loopbaanbegeleiding is een integraal component van de [Oostenrijkse nationale strategie voor leven lang leren \(Strategie zum lebensbegleitenden Lernen in Österreich\)](#). Levenslange loopbaanbegeleiding is één van de vijf belangrijkste strategische richtlijnen binnen de strategie voor leven lang leren. De voortgang wordt jaarlijks gemonitord door het nationale forum voor levenslange loopbaanbegeleiding dat bestaat uit vertegenwoordigers van het [Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Onderzoek](#), het [Ministerie van Arbeid, Sociale Zaken, Gezondheid en Consumentenbescherming](#), de [publieke arbeidsbureaus \(AMS\)](#), instellingen en netwerken voor volwassenenonderwijs, onderzoeksinstellingen, lerarenopleidingen en [Euroguidance Oostenrijk](#).

Polen

Informatie volgt.

Portugal

Informatie volgt.

Roemenië

Informatie volgt.

Schotland

Schotland hanteert hun eigen '[careers strategy](#)' en lifelong guidance policy, los van het Verenigd Koninkrijk.

[Skills Development Scotland \(SDS\)](#), de nationale skills autoriteit, is de hoofdaanbieder in Schotland. Zij hebben 686 fte aan werknemers, waarvan 321 fte in de scholen en 365 fte in de SDS Centra. Dit personeel bestaat uit loopbaanadviseurs, werkcoaches, en persoonlijke adviseurs.

Doordat Schotland één aanbieder op loopbaanondersteuning heeft - namelijk SDS - met een nationaal mandaat, die zich zowel in scholen als in openbare drop-in centra bevinden, is de coördinatie en efficiëntie van SDS hoog. Door dit mandaat en één aanbieder hoeft er namelijk minder gepoldderd te worden.

Servië

Informatie volgt..

Slovenië

Informatie volgt.

Slowakije

Informatie volgt.

Spanje

De Wet op Onderwijs stelt dat loopbaanbegeleiding een recht is van een student en een kwaliteitsfactor is. Een van de principes van deze wet is dat loopbaanbegeleiding een manier is om persoonlijke training te geven die bijdraagt aan een uitgebreid onderwijs in kennis, vaardigheden en waarden.

Alle regionale overheden zijn verplicht om specifieke diensten en ondersteuning aan te bieden, waaronder gespecialiseerde professionals om zo studentensucces te waarborgen. De onderwijsautoriteiten en scholen in de autonome regio's hebben hun eigen instanties die verantwoordelijk zijn voor loopbaanbegeleiding voor (beroeps)onderwijs en arbeidsmarkt. Ook middelbare scholen, beroepsonderwijsinstellingen en universiteiten bieden hun eigen loopbaandiensten aan.

Arbeidsbureaus hebben hun eigen professionele loopbaandiensten die een aanvulling bieden op de diensten van de sociale partners (vakbonden en werkgeversorganisaties). Er is ook een nationale wetgeving voor loopbaandiensten in de arbeidsmarkt.

Tsjechië

Informatie volgt.

Turkije

Informatie volgt.

Vlaanderen

De minimale verwachtingen omtrent leerlingenbegeleiding zijn in 2018 vastgelegd in de [wet Betreffende de leerlingenbegeleiding](#) in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de [Centra voor Leerlingenbegeleiding \(CLB\)](#). In deze wet worden rollen en taken tussen beschreven en is vastgelegd dat de school aan zet is voor het bieden van (studie)loopbaanbegeleiding.

Het ministerie van Werk en Sociale Zaken is verantwoordelijk voor het beleid rondom loopbaanbegeleiding en leven lang ontwikkelen. Zij geeft de [de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding \(VDAB\)](#) opdracht om de diverse begeleidingsdiensten aan te sturen, toe te zien op kwaliteit en zich ook te richten op specifieke doelgroepen, waaronder 55-plussers, nieuwkomers en voortijdig schoolverlaters.

Wales

Informatie volgt.

Wallonië

Informatie volgt.

Zweden

In Zweden hebben (hoger) onderwijsinstellingen en de publieke arbeidsbureaus bij wet de opdracht om loopbaanbegeleiding aan te bieden. Het [Zweedse Nationaal Agentschap voor Onderwijs \(Skolverket\)](#) heeft [algemene richtlijnen](#) gepubliceerd voor loopbaanbegeleiding met aanbevelingen hoe de relevante wet- en regelgeving kan worden toegepast.

Over het algemeen maakt loopbaanbegeleiding deel uit van bredere initiatieven rondom onderwijs en werkgelegenheid en wordt het doorgaans niet als een op zichzelf staand beleidsgebied gezien. De twee betrokken ministeries zijn het [Ministerie van Onderwijs en Onderzoek](#) en het [Ministerie van Werkgelegenheid](#).

